

Univox pentru bibliotecă și bibliotecari

Ludmila CORGHENCI,
Biblioteca Națională a Republicii
Moldova

Abstract:

Articolul reliefează actualitatea și importanța lucrării semnate de către Vera Osoianu „Tribuna avocatului bibliotecii”, componentele teoretice și practice ale îndrumarului.

Cuvinte-cheie: advocacy; statistica de bibliotecă; practici de advocacy.

Abstract:

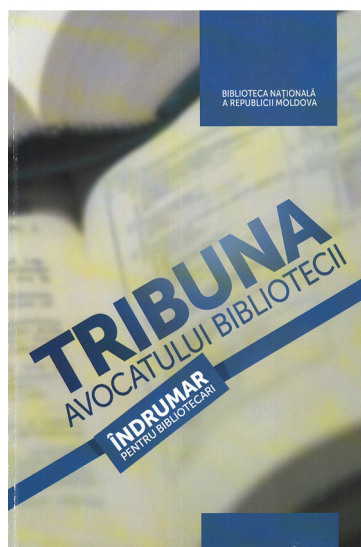
The article undelines the actuality and importance of the work „Tribuna avocatului bibliotecii” signed by Vera Osoianu, analyzes theoretical and practical components of this handbook.

Keywords: Advocacy; Library statistics; Practices of advocacy

Advocacy – un domeniu complex, care trebuie învățat de către bibliotecari. Acesta integrează acțiuni, prin care sunt centrate atitudinea publică și a factorilor de decizie asupra problemelor neglijate ale bibliotecilor. Advocacy este și un efort orientat pentru elaborarea/funcționarea unui cadru strategic și de reglementare benefic domeniului biblioteconomic. Advocacy este un proces ce implică profesioniști, argumentând capacitatea acestora de a participa la luarea deciziilor și responsabilitatea instituțiilor.

Vremurile nu sunt simple pentru nimeni. În situația, când bibliotecile trebuie permanent să demonstreze valoarea și indispensabilitatea lor în comunitate, este important de a recunoaște importanța elementelor strategiei de advocacy, a ști cum se planifică o campanie de advocacy și a deține abilități de implementare/utilizare de advocacy. Astăzi oricare bibliotecar este obligat de a fi avocat activ al instituției și profesiei, pe care a îmbrățișat-o. Suportul documentar în sprijinul conceptualizării fenomenului privind activitatea bibliotecară este insuficient, la fel și identificarea instrumentelor și reperelor de sprijinire a activității de advocacy.

Pentru a acoperi aceste necesități a fost elaborat și editat sub egida Bibliotecii Na-

ționale a Republicii Moldova îndrumarul *Tribuna avocatului bibliotecii*, autor Vera Osoianu-Filip (3).

Din punct de vedere al destinației funcționale, lucrarea, de fapt, se ridică la nivelul unui manual practic, realizând funcțiile de informare, de formare, de stimulare și autoinstruire. Abordările și descrierile teoretice sunt detaliate prin exemple, mostre concrete de documente, activități, adresări, link-uri, fapt ce amplifică capacitatea și posibilitatea de înțelegere a advocacy. Din volumul total de pagini (145), 34% este ocupat de partea teoretică-conceptuală, iar 66% - anexe cu mostre de instrumente și pârghii

de avocatură bibliotecară. Lucrarea abundă de bune practici în domeniul advocacy ale bibliotecilor din SUA și țări europene.

Construcția logică a lucrării este benefică învățării fenomenului „advocacy de bibliotecă”. Reliefând la început directoriile activității de advocacy la nivel local și național, autorul identifică în continuare și oferă recomandări metodologice pentru implementarea formelor concrete: proiecte, programe, campanii, scrisori, adrese, constituire de agenții și fundații și altele.

O atenție deosebită este acordată statisticii de bibliotecă – indicatorilor statistici și celor de performanță (relaționali), care la părerea autorului au menirea „... de a scoate în evidență natura multidimensională a serviciilor de bibliotecă și impactul instituției bibliotecare asupra societății” (3, p. 21). Considerăm necesar de a dezvolta acest subiect (traininguri de formare profesională, comunicări, publicații metodologice etc.) din mai multe considerente. Este vorba despre declararea în cadrul Forumului Managerilor Sistemului Național de Biblioteci (29 noiembrie 2016) ca prioritate a anului profesional curent – consolidarea sistemului de statistică bibliotecară. Bibliotecile publice teritoriale din Republica Moldova, în cadrul Programului Național Novateca, sunt implicate într-o experiență inedită – colectarea și raportarea on-line a datelor statistice – fapt ce implică revizuirea indicatorilor statistici, modificări în formularele statistice, învățarea și cunoașterea conținutului indicatorilor, promovarea/implementarea experienței la nivel național etc. Un alt argument – aprobarea recentă a noului standard SM ISO 11620-2016 „Informare și Documentare. Indicatori de performanță pentru biblioteci” (aprobat prin hotărârea nr. 309 din 22.11.2016 a Institutului de Standardizare din Moldova).

Referințe bibliografice:

1. Comunicat final pe marginea lucrărilor Forumului Managerilor Sistemului Național de Biblioteci, ediția 2016, 29 noiembrie 2016. Elab.: Ludmila Corghenci. [on-line]. [Accesat la 12.01.2017]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/Comunicat-final-Forumul-Managerilor-2016.pdf>.
2. MITUCĂ, Constantin. Advocacy și bibliotecile publice. [on-line]. [Accesat 12.01.2017]. Disponibil: http://ghid-pentru-bibliotecari.arc-software.ro/lib/exe/fetch.php?media=advocacy_1.pdf.
3. OSOIANU-FILIP, Vera. Tribuna avocatului bibliotecii. Îndrumar pentru bibliotecari. Chișinău: 2016. 146 p. ISBN 978-9975-3114-8-9.

Foarte importante sunt documentele/informațiile din compartimentul „Anexe”, acestea facilitând accesul persoanelor interesate la texte integrale, dar și economisind timpul profesional în cazul activităților în domeniu. Studiul „Bibliotecile publice din Republica Moldova: dinamica între anii 1990-2015” (Anexa nr. 1), un material consistent și substanțial, ar avea un statut de „studiu în studiu”, dat fiind complexitatea și fundamentarea acestuia în baza interpretării situațiilor statistice, metodelor comparative, a analizei documentelor etc. Se remarcă și Anexa nr. 8 – „Recomandări IFLA/UNESCO pentru bibliotecile publice” – acestea contribuind la alinierea bibliotecilor cerințelor și prevederilor internaționale. Integrând textele documentelor internaționale, recomandările IFLA, ALA, modele de documente de advocacy, compartimentul „Anexe” oferă cititorului (bibliotecar, cercetător, factor de decizie etc.) posibilitatea de a descoperi noi sensuri, noi valori a bibliotecii.

Referitor la compartimentul „Referințe bibliografice” constatăm, cu părere de rău, necorespunderii prevederilor standardului în vigoare: lipsa sistemului de citare, de numerotare a lucrărilor destinate citării, nerespectarea semnelor de punctuație, incorectitudinii în prezentarea elementelor identificării bibliografice a documentelor.

Parcursarea lucrării V. Osoianu-Filip necesită implicare, atenție maximă. Fiind de utilitate maximă azi, lucrarea trebuie continuată și valorificată (ne referim la subiectul advocacy) la capitolul forme și metode de advocacy pentru diverse categorii de biblioteci, rezultate ale cercetării (acțiuni de formare a bibliotecarilor, dezvoltarea/editarea suportului documentar pentru implementarea advocacy etc.).

O lucrare care completează Raftul cu BIG Ideea!